

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců Mgr. Jiřího Gottwalda a JUDr. Miroslavy Honusové v právní věci žalobce **JD Promotions s.r.o.** se sídlem Vyškov, Křečkovská 63, v řízení zastoupeného JUDr. Ing. Petrem Machálkem, Ph.D., advokátem se sídlem Vyškov, Pivovarská 8, proti žalovanému **Státnímu úřadu inspekce práce** se sídlem Opava, Horní náměstí 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22.9.2009 č.j. 1614/1.30/09/14.3, ve věci správního deliktu,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Státního úřadu inspekce práce ze dne 22. září 2009 č.j. 1614/1.30/09/14.3 se pro vady řízení **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 7.760,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Ing. Petra Machálka, Ph.D., advokáta se sídlem Vyškov, Pivovarská 8.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonné lhůtě domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský a Zlínský kraj (dále jen „Inspektorát“) ze dne 24.7.2009 č.j. 3168/9.21/09/14.3-RZ, kterým bylo rozhodnuto, že žalobce se dopustil správních deliktů, a to na úseku odměňování zaměstnanců (nevyplacení mzdy Ing. J. K.), na úseku náhrad (neposkytnutí náhrady mzdy Ing. J. K.) a na úseku pracovní doby (nevedení evidence pracovní doby Ing. J. K.), za což žalobci uložil pokutu 50.000,- Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč.

Namítá, že:

- 1) Ing. J. K. nevykonával pro žalobce práci v pracovněprávním, ale v obchodněprávním vztahu, když byl v předmětné době jednatelem žalobce;
- 2) závěr, že obsah vykonávané práce jednoznačně svědčí existenci pracovněprávního vztahu je nepřezkoumatelný, když není v napadeném rozhodnutí uvedeno, o jaký obsah se jedná;
- 3) žalovaný při určení výše pokuty nepřihlédl dostatečně k tomu, že celý problém vznikl jen činností Ing. J. K., který si sám sobě nevyplatil mzdu, náhradu mzdy a nevedl sám sobě evidenci pracovní doby.

Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. K jednotlivým žalobním bodům uvádí:

- 1) že (...) vycházel ze skutečnosti, že pracovní smlouva Ing. K. byla podepsána nikoliv jeho osobou, ale druhým z jednatelů, panem D. K. (...); odmítá tvrzení žalobce, že by žalovaný ve správním řízení řešil otázku platnosti/neplatnosti pracovní smlouvy (...), zabýval se pouze existencí či neexistencí pracovněprávního vztahu;
- 3) nedomnívá se, že pokuta ve výši 50.000,- Kč je pro žalobce nepřiměřeně tvrdá; pokud byla uložena tak nízká pokuta (v rámci sazby do 2.000.000,- Kč), bylo přihlíženo i ke skutečnostem ve prospěch žalobce a byly zohledněny okolnosti daného případu, jak je uvedeno v odůvodněních Inspektorátu i žalovaného.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Z obsahu správních spisů soud zjistil, že jedním z podkladů rozhodnutí Inspektorátu i žalovaného je pracovní smlouva ze dne 1.1.2006. Po proběhlém řízení vydal Inspektorát rozhodnutí shora uvedeného obsahu, když uvedl, že pracovněprávní povahu jednoho ze vztahů žalobce a Ing. K. dovozuje z toho, že Ing. K. prováděl laserování, zboží k odbytu balil a adjustoval do krabiček, zajišťoval expedici, logistiku, práce spojené s výrobou, administrativní práce spojené s odbytem (fakturaci, dodací listy, korespondenci při vymáhání pohledávek a zásobování, kontrolu úhrady faktur, přebírání a odesílání korespondence, nákup kancelářského materiálu, čistících a hygienických potřeb, lepidel na sklo aj.) a pro stanovení výše pokuty hodnotil typovou závažnost spáchaných deliktů a poměry žalobce. Žalobce podal proti rozhodnutí Inspektorátu odvolání, v němž m.j. uplatnil odvolací námitku

(č. 4) obdobnou žalobnímu bodu 2), jak je uveden shora. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí, že Inspektorát se v řízení nezabýval posuzováním platnosti/neplatnosti pracovní smlouvy. Vyslovení platnosti/neplatnosti pracovní smlouvy je výlučnou pravomocí soudu, k čemuž odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 19.3.1997 sp. zn. 2 Cdon 475/96. Kdyby měl žalobce od počátku za to, že je předmětná pracovní smlouva neplatná, neměl by důvod k jejímu předložení při kontrole. (...) Důležitým je obsah vykonávané práce, která jednoznačně svědčí existenci pracovněprávního vztahu Ing. K.. Delikventem ve správním řízení nejsou jednatele a společníci účastníka řízení, ale toliko účastník řízení, jakožto právnická osoba zapsaná v obchodním rejstříku. Případné porušení povinností zaměstnance nebo porušení povinnosti jednatele společnosti a v příčinné souvislosti vznik škody je otázkou vymezení odpovědnosti za škodu. Co do kritérií pro uložení pokuty přihlédl „*k závažnosti správních deliktů, ke způsobu jeho spáchání a jeho možným následkům a rovněž poměrům zaměstnavatele*“, dále typově rozebírá závažnost deliktu, předmět porušeného veřejného zájmu.

Krajský soud se předně neztotožňuje s žalobním bodem 2). Inspektorát ve svém rozhodnutí popsal, jaký obsah práce považuje za obsah pracovněprávního vztahu (str. 3 rozhodnutí Inspektorátu), tzn. že Ing. K. prováděl laserování, zboží k odbytu balil a adjustoval do krabiček, zajišťoval expedici, logistiku, práce spojené s výrobou, administrativní práce spojené s odbytem (fakturaci, dodací listy, korespondenci při vymáhání pohledávek a zásobování, kontrolu úhrady faktur, přebírání a odesílání korespondence, nákup kancelářského materiálu, čistících a hygienických potřeb, lepidel na sklo aj.). Proti tomuto vymezení činnosti Ing. K. žalobce v odvolání nebrojil, a proto nelze vytýkat žalovanému, že pokud závěr o této Ing. K. vykonávané činnosti převzal a shledal správným, již jej neopakoval. Rozhodnutí prvostupňového orgánu (Inspektorátu) a odvolacího orgánu (žalovaného) je nutno přezkoumávat v jejich vzájemné souvislosti, kdy tvoří jeden celek. Z tohoto celku je pak úvaha o obsahu činnosti správními orgány dovozeného pracovněprávního vztahu zcela zřejmá a přezkoumatelná.

Důvodným však soud shledal žalobní bod 1). Nemůže přisvědčit žalovanému v tom, že mu nepřísluší hodnotit otázku (ne)platnosti předložené pracovní smlouvy z 1.1.2006.

Dle § 57 odst. 1 písm. c) zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), jestliže vydání rozhodnutí závisí na řešení otázky, již nepřísluší správnímu orgánu rozhodnout a o které nebylo dosud pravomocně rozhodnuto, správní orgán si o ní může učinit úsudek; správní orgán si však nemůže učinit úsudek o tom, zda byl spáchán trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt a kdo za něj odpovídá, ani o otázkách osobního stavu.

Zákon zde jasně stanoví oprávnění správního orgánu učinit si úsudek o předběžné otázce sám (za podmínek zde uvedených). Omezení tohoto jeho práva co do (ne)platnosti pracovní smlouvy pak nevyplývá ani z pracovněprávních předpisů [zejm. ze zák. č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPr2006“)]. Žalovaným odkazovaný rozsudek a další pracovněprávní judikatura podobného obsahu (rozsudky Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 131/2003 či sp. zn. 21 Cdo 1618/2000 (in Sbírka soudních rozhodnutí, č. 51/2000) zapovídají

tento postup jen pro úkony, kterými se pracovní poměr končí – výpověď a okamžité zrušení – a nemají žádný vztah k aktu, jímž se pracovní poměr zakládá – pracovní smlouvě. Závěr žalovaného o tom, že správní orgány nemohou hodnotit (ne)platnost pracovní smlouvy je tak nesprávný.

Rozporuplné a nepřezkoumatelné je pak odůvodnění napadeného rozhodnutí, pokud žalovaný tvrdí, že dospěl k závěru o existenci pracovního poměru přesto, že nehodnotil, zda byla mezi žalobcem a Ing. K. platně uzavřena pracovní smlouva. To se pojmově vylučuje, když pro to, aby tu pracovní poměr byl, je nezbytné, aby vznikl.

Ust. § 36 odst. 1 ZPr2006 totiž [stejně jako do 31.12.2006 ust. § 33 odst. 1 zák. č. 65/1965 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPr1965“)] jasně stanoví, že pracovní poměr vzniká dnem nástupu do práce, který byl dohodnut v pracovní smlouvě. Pracovní smlouva je pak uzavřena jakoukoli dohodou o druhu práce, výkonu práce a dni nástupu do práce (§ 34 odst. 1 ZPr2006, § 29 odst. 1 ZPr1965), a to i nepísemnou, tzn. učiněnou ústně či faktickým jednáním účastníků (srov. § 21 odst. 1 ve spojení s § 20, § 19 odst. 2 ZPr2006; § 242 odst. 1 ZPr 1965). Jak tedy žalovaný dospěl k závěru, že pracovní poměr tu byl, pokud nezkoumal, zda kdy vznikl, není soudu srozumitelné.

Navíc závěry o tom, že nebyla zkoumána (ne)platnost pracovní smlouvy je v rozporu s tím, že za zásadní je žalovaným považováno, že právě tato pracovní smlouva byla žalobcem předložena a že právě na ní nevystupuje Ing. K. jako zaměstnavatel.

Napadené rozhodnutí je tak nesrozumitelné, a proto nepřezkoumatelné [§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.], což vede soud k závěru, o tom, že tu jsou dány důvody pro jeho zrušení.

V dalším řízení bude na žalovaném, aby tuto nesrozumitelnost odstranil, zejm. aby dovedl, kdy byla účastníky (zda 1.1.2006 písemně, příp. zda jindy, ať už písemně, ústně, konkludentně) uzavřena pracovní smlouva jako dohoda o druhu práce, místě jejího výkonu a dni nástupu do práce, příp. z jakých jiných skutečností dovozuje, že taková dohoda v určitém okamžiku již mezi žalobcem a Ing. K. existovala. Soud zdůrazňuje, že v případě potřeby žalovanému nic nebrání zkoumat (ne)platnost písemné pracovní smlouvy z 1.1.2006, jak byla v řízení předložena.

Důvodným je i žalobní bod 3). Jakkoli žalobce v odvolání namítal ve vztahu k určení výše pokuty, že vytýkané jednání si zavinil Ing. K. sám, když sám sobě neplatil mzdu, náhradu mzdy a nevedl si evidenci pracovní doby, žalovaný se co do určení výše pokuty tímto kritériem, resp. touto odvolací námitkou vůbec nezabýval. Uvedl sice, že tyto skutečnosti nemohou mít vliv na závěr o tom, zda žalobce delikt vůbec spáchal či nikoli (tuto úvahu soud shledává způsobitou k příp. přezkumu), k této otázce však tyto skutečnosti namítány nebyly. Uvedené skutečnosti pak žalovaný zjevně vůbec nevzal v potaz při stanovení výše pokuty, aniž by se vypořádal s odvolací námitkou, tzn. aniž by uvedl, proč toto kritérium pro určení výše pokuty nezohledňuje.

Z tohoto důvodu je napadené rozhodnutí opět nepřezkoumatelné, tentokrát pro nedostatek důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.].

Nad rámec potřebného soud dodává, že žalobcem namítané skutečnosti – že vytýkané jednání si zavinil Ing. K. sám, když sám sobě neplatil mzdu, náhradu mzdy a nevedl si evidenci pracovní doby (což nemálo souvisí s tím, že on sám navíc tuto skutečnost ještě správním orgánům oznámil) – jsou dle názoru soudu právě konkrétními okolnostmi případu, k nimž je třeba jako k relevantnímu kritériu při úvaze o výši pokuty (shledají-li správní orgány i v dalším řízení důvody pro její uložení), přihlídnout a řádně, srozumitelně a přezkoumatelně přitom úvahy správního orgánu odůvodnit.

S ohledem na závěr o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí krajský soud rozhodnutí žalovaného podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. zrušil a věc podle § 78 odst. 4 s.ř.s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém jsou správní orgány vázány právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Krajský soud již nepřezkoumával napadené rozhodnutí z pohledu ostatního obsahu žaloby, když předmětem takového soudního přezkumu může být jen rozhodnutí přezkoumatelné.

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z procesního úspěchu žalobce ve sporu, kdy žalobci tak dle § 60 odst. 1 s.ř.s. vzniklo vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří:

a) zaplacený soudní poplatek	2.000,- Kč
b) náklady právního zastoupení advokátem	
α) odměna advokáta za zastupování v řízení ve výši 2.100,- Kč bez DPH / / úkon při těchto poskytnutých úkonech právní služby:	
1) příprava a převzetí věci	§ 7, § 9 odst. 3 písm. f)
2) sepis žaloby	vyhl. č. 177/1996 Sb. 4.200,- Kč
β) paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300,- Kč bez DPH / / úkon při úkonech právní pomoci vypočtených pod písm. α)	§ 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. 600,- Kč
γ) DPH 19% z částek uvedených pod písm. α) - β)	960,- Kč

Celkem 7.760,- Kč

Soud proto uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení tuto částku, a to dle § 64 s.ř.s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen o.s.ř.) k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a o.s.ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159, § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Ostravě dne 29. září 2010

Za správnost vyhotovení:
Marcela Jánová

JUDr. Monika Javorová, v. r.
předsedkyně senátu